

Nézd csak Móka szolgálom  
Nem csal-é a szemem?

— Ejnye, — szánom-bánom  
Nem biz az! Királyom,  
Minden szóbetűjét  
Én is úgy találom;  
Hanem mondok egyet:  
Kettő lesz belőle  
Ne ereszkedjék meg  
Magas kedved tőle  
Add csak rám palástod  
Mellém pár vitézed  
— Holnap hajnaltájjra  
A vasfejű királyt  
Idehozom néked!  
Belecsukhatod majd  
Ezüst kalitkádba,  
Zörgő-börgő csörgőt  
Akaszthatsz nyakába  
Vagy üttesd le fejét  
Az már a te gondod!  
— Ráállok vitézem,  
Legyen, amint mondd!

Móka hopmester hát a király palástját nyaka  
közé szedte, az ármádiából maga mellé vette a tíz  
legjobb vitézt — s hipp-hopp: kivágtott a fényes ud-  
varból.

S mire már a hajnal  
Szemét nyitogatta,  
Az arany várkapun  
Berugtatott Móka  
Hóka paripáján  
Gyöngyös palástjával  
— A vasfejű királyt  
Zörgő-börgő láncban  
Elhozta magával.

\*  
Mucucur király most  
Alszik nyoszolyáján,  
Ne zavarjuk most, hadd  
Mosolyogjon álmán.  
De ahogy felébred  
Beosonunk szépen  
Móka hopmesterrel  
— S elgyönyörködhettek  
Vitézi tetteben!

Andor bácsi.

## Rejtvények.

### Vonal-rejtvény.

— árom	— alap
— ra	— olnár
— alap	— lom
— lma	— ózsa

### Betűrejtvény.



### Találós kérdés.

Meddig szalad a nyul  
befelé az erdőbe?

Azok között, akik a rejtvényeket megfejtik, három szép,  
mesés könyvet fogunk kisorsolni.

## Az öreg Szeged.

### Mulatóhelyek és eggebek.

Írta: Cserzy Mihály.

(Folytatás.)

(19) Az öreg Szeged vendéglői közül a ma is  
főnnálló és azóta modern épületet nyert *Próféta* a leg-  
régibb. 1869-ben nyitotta meg *Ferencsevics* György,  
akinek „Kotyel Gyurka” volt a becéző neve. Rendki-  
vül élénk temperamentumu, figyelmes, udvarias és  
elsőrendű koresmáros volt. Üzletét egy-kettőre fölvi-  
rágoztatta és messze vidéken ismertté tette. Jó  
konyha, jó bor, jó sör, pontos kiszolgálás volt a hivo-  
gató cégér. A belső helyisége nem volt kellemes, a  
kertje annál élvezetesebb. Alacsony (a bádogcsatornát  
kézzel föl lehetett érni) ház, alacsony szoba, össze-  
szorult füstös levegő és mégis valóságos aranybánya.

Híres „nagy-asztala” volt állandóan, hová a törz-  
vendégek (hivatalnokok, kereskedők, magánzók, köz-  
tük *Kátay* Laci, a nagy borivó, aki néhanapján vödör-  
rel rendelt bort magának) naponkint és pontosan el-  
látogattak. Kötetet lehetne írni Gyuriról, mint üzlet-  
és társaságbeli emberről. Számptalan epizódot, jóízű  
humort, csínytevést, a „jaj jönnek! . . .” híres kiszó-  
lás tragikus történetét, a ma már ismeretlen *bunzer*  
föltalálását és forgalomban való tartását, száz száz  
gyertya lobogását, *Kukacnak* egyvégtiben való száz-  
egy magyar nótáját stb. stb. mind külön fejezetbe le-  
hetne megörökíteni, bizonyosságul az öreg Szeged vi-  
dám és mulatós életének.

Annyit mégis érdemes fölemlíteni, hogy a *ham-  
vazó-szerdák* nem multak el akkor a *Próféta* vendégei  
fölött hamuhintéssel és az emberek magukbaszállásá-  
val, hanem — *heringevéssel és sörivással*. Gyuri ezen  
a napon minden esztendőben délelőtt tíz óra felé ter-  
ített asztallal várta a vendégeit. Az asztalokon tányé-  
rokban soványkodott a sós hering, a muszka („ringli-  
nek” akkor még hire-hamva se volt), a sós kifli, *Nagy*  
*Pál* híres pékműhelyéből és a pereg. A hering után  
következett a friss csapolású sör, azután a déli ebéd  
és a hozzá illő dukancia: a bor! . . . *Kukac* bandája  
is megjelent kellő időben s a hamvazó szerdának csü-  
rtörtökön hajnalban lett vége. A befejezés *Pepinél* az  
„*Oroszlán*”-ban esett meg, kellő mennyiségű fekete-  
kávé és színes pálinka mellett. Hogy hangosabb legyen  
a „ricsaj”, azt is megeselekedték az urak, hogy a cim-  
balom hurjaira egy-két kávé-s-tálcát tettek, hadd resz-  
kessen a nóta még a tulsó soron is. Csendháborítás  
miatt nem kellett a rendőrségtől tartani, mert az is  
— ott volt.

*Ferencsevics* üzleti élelmességét jellemzi az az  
epizód is, amikor három idegen ember, akiknek „tincs”  
lógott a füllük mellett, bement a *Prófétába* és bizal-  
masan megkérdezték Gyurit:

— Lehet kóser kosztot kapni?

— Hogyne, csakis azzal szolgálhatok — felelte  
igen komolyan *Ferencsevics*.

Másnap fajtájukbelire alkadtak az idegenek, kik  
megkérdezték, hogy hol étkeztek? Megnyugvással fe-  
lelték:

— Annál a kis kecskeszakállu zsidónál a *Prófé-  
tában*.

Körülbelül ebben az időben keletkezett a mai ipar-  
testületi házban (akkor *Masa-ház*) a *Zrinyihez* címzett  
vendéglő, a *Somogyi-utcában* az *Üstökös*, az *Iskola-  
utcában* (ahol most a sörraktár van) az *Ujvilág*. Ez  
utóbbinak hatalmas nagy kertje volt, *Atyai* volt a tur-  
lajdonosa. A *Zrinyiben* *Krämmel* Miska látta el a ven-  
dégeket, aki később a *Kiss D.-féle utcában* a mai *Tóth*  
*Péter-ház* helyén volt alacsony, földszintes házba jött  
át és *Virágcsokor* címmel igen kellemes, előkelő ven-

déglőt nyitott. Krämml veje volt *Jandó József* Szeged város egyik tipikus vendéglősének, akinek szintén előkelő vendéglője volt a mai Tisza Lajos-körút és Mikszáth Kálmán-utca sarkán, vagyis az akkori Laudon-utcában. Jandónak gunyneve is volt. Modortalanságáról és sokszor durvaságáról *Goromba Jandónak* nevezték el. Egyszer egy német utazó kereste Jandó vendéglőjét. Ő a vendéglő ajtója előtt állt, mikor a vöröshajú és bajuszu „vigéc” (így nevezték akkor a várost rajként ellepő kereskedelmi utazókat) megkérdezte tőle:

— Hol van erre a Goromba Jandó vendéglője?

Elvörösödött Jandó és rikácsoló hangon válaszolta:

— Éppen átellenben a vörös ökörrrel!

Máskor meg egy másik „vigéc” viccelt meg Jandó jóskával. Hirből ösmerte már a gorombaságáról, vacsoránál mindenre sértő megjegyzést tett. A híres „Jandó-féle rostélyosra” (mely páratlan volt a maga nemében) azt mondta, hogy ebből elsőrangú csizmatalp lenne, a borra megjegyezte (persze németül), hogy a „tsárdába” való a „petyárok”-nak, nem uri ember asztalára, a placintát egye meg a gazda, ne adja a vendégnek stb.

Jandó mint a horpaszon ütött komondor, villogva nézte a „sógor” hetvenkedését, végre odament hozzá, udvariasan bemutatatta magát és érdeklődött, hogy mi a sérelme. A bajokat simán rendbe hozta, de most meg azért látott föl a vendég, hogy miért nem gorombáskodik vele Jandó.

— Én ugy értesültem, hogy maga goromba a vendégeivel, szerettem volna egy porció magyar gorombaságot hallani, azért jöttem ide.

A villogó szemek hirtelen lenézőre változtatták át a tekintetüket és Jandó fölényesen lebecsülőleg felelte:

— Csak nem képzeli, hogy minden nyálas kölyökkel gorombáskodni fogok!

A kitűnő étel, ital, a bő csirba sült kecsge és harsaszelet, mely Jandónál omlott az ember szájában, ma már csak — emlék.

A régi vár falánál (körülbelül ott, ahol most az Osztrák-magyar bank fiókjának az épülete van) volt a *Wagner*-féle vendéglő. Nagy üzlet volt ez is. Nyári helyisége a „promenáda” volt, amely közkert volt ugyan, de a vendéglő céljaira is szolgált. A várfal mellett nagyoecska kézügyűlet disztelenkedett vendéglőhelyiségül, mely három oldalt, jókora hosszúságban, ívegfallal volt bekerítve, hogy télen vagy alkalmatlan időben hivatásának megfelelő legyen. A bérlő *Csokonai* volt. Excentrikus ember. Állatgyűjtő. Dróthálóval bekerített nagyoecska udvaron sokféle szárnyas volt képviselve. Bagoly, sas, vércse, gödény, galamb, páva, vadkacsa, vadlud, gólya stb. stb. A sarokban, megfelelő házikóban öreg, szőrekopott medve.

*Pillich* Kálmán szegedi ügyvédnek, a városi köztörvények egykori lelkes harcosának, aki, mint gróf Tisza Lajos titkos tanácsosa, Szeged rekonstrukciójában is tevékeny részt vett — szintén volt egy ilyen fogahullatott mackója ujszegedi rezidenciájában. Mikor szegény pára elvesztette ruganyosságát és kínálta „börhajuszos” gazdájának a földi élet „kulcsát”, a helybeli „stüsszik” közül valamelyiknek az az ötlete támadt, hogy medvevadászaton kellene rendezni. A gondolat addig érlelődött, míg *Pillich* is elfogadta az öreg „Morgó”-nak illetően uton való átszállítását a más világra. Volt néhány tréfás ur, aki a bihari helységekben már részt vett valóságos mackóvadászaton, ezek „köpték a markukat”, hogy egy lövésre leterítik a medvét... Hát lássuk a medvét!... A vadászat tényleg megtörtént és mint a hiteles feljegyzésből ma is

megállapítható, a jegesverem oldalánál (mert „golyófogó”-nak is kellett lenni) a tizenkettedik golyótól tényleg fölfordult végérvényesen a medve. A bőre ma is szobadisziül szolgál egyik veterán agglegény lakásában.

A „medvevadászatról” azóta sok szó esett már *Pillich* Kálmánnak híres *árvisi vacsorájain*, melyek a nemes főfiskális legénylakásában minden év március 12-én estve megismétlődtek, viszontlátva ott egymást minden jógyomru és az agglegénységet hiven szolgáló előkelő tagja a szegedi társadalomnak. Ezek a vacsorák arról is híresek voltak, hogy *Pillich* ujszegedi majorságának teljes állománya bekerült ilyenkor a három szobában terített asztalokra és másnap talicskaszámra hordták vissza a csontokat és egyéb izékeket a borjunagyságu komondoroknak át Ujszegedre.

(Folyt. köv.)

Főszerkesztő KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

Felelős szerkesztő: FETTER GYULA.

Felelős kiadó: CSANÁDY GYÖRGY.

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal; IV. Deák-tér 1., II. e.

## Színházi heti műsor.

Hétfő: *Timár* IIa bucsufelléptével *Bob herceg*, operett.

Kedd: *Bartos* Gyula, a Nemzeti színház művészeinek vendégielléptével *Fősvény*, vígjáték.

Szerda: *Bartos* Gyula, a Nemzeti színház művészeinek vendégielléptével *Lear király*, tragédia.

Csütörtök: *Vasgyáros*, színmű.

Péntek: Először *Csavargó* lány, operett.

Szombat: *Csavargó* lány, operett.

Vasárnap délután: *Rip van Winkle*, regényes operett.

Vasárnap este: *Csavargó* lány, operett.

Hétfő délután: *Vasgyáros*, színmű.

Hétfő este: *Babavásár*, operett.

# KORZÓ-MOZI

Telefon: igazg. 455. pénztár 11-85.

Május 29-30-ig, hétfőn és kedden:

Fern Andrával a főszerepben

**I S A B E A U.**

Dráma 5 felvonásban.

**A rabló lovag.**

Dráma 5 felvonásban.

Szerdán és csütörtökön:

A szezon legszenzációsabb szkecsze

**A székelyvér**

3 színpadi, 3 film felvonás.

Pénteken, szombaton és vasárnap:

Három nagy sláger!

**Az egér.**

Star film 5 felvonásban.

**Dinty a rikkancsok királya.**

Színmű 6 felvonásban.

**Szétépett láncok.**

Művész dráma 4 felvonásban

Előadások hétköznap 6 és 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

